НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-654-04-21
Дата: 16 / 02 202 6 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 51-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА И
СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) внасям аргументирано предложение за изменение на приетия на 13.02.2026 г. на първо гласуване Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване сигнатура 51-602-01-6/30.01.2026 г., както следва:

1. В § 6, т.3, буква „а“ относно чл. 121д, ал.9, т. 1 да се измени така:
„а) в т. 1 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 10“;“

2. В § 14, т. 1 относно чл. 122к, ал. 1, т. 3 да се измени така:
„1. В т. 3 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 10“.“

3. Параграф 18 относно чл. 123в да се измени така:
„Управление на инвестициите
Чл. 123в. (1) Пенсионноосигурителното дружество сключва договори с достатъчно лица, притежаващи необходимите умения, знания и опит за разработване на инвестиционната политика, предлагането на инвестиционни решения, тяхното изпълнение и текущото наблюдение на направените инвестиции, в съответствие с размера, естеството, мащаба и сложността на своята дейност и дейността на управляваните от него фондове.

(2) За получаване на инвестиционни консултации относно финансови инструменти пенсионноосигурителното дружество задължително сключва договор с:

1. физическо лице, което:

а) притежава висше образование и отговаря на изискванията на чл. 77, ал. 5, т. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти,

б) има придобита или призната от комисията правоспособност на инвестиционен консултант или разполага с друга международно призната квалификация в областта на инвестициите, и

в) има поне 5 години професионален опит по извършване на финансови анализи, свързани със сделки с финансови инструменти, предоставяне на

инвестиционни съвети, управление на портфейл в инвестиционен посредник, управляващо дружество, лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, и/или управление на инвестициите в пенсионноосигурително дружество, застраховател, инвестиционно дружество или кредитна институция в страната или във финансова институция с аналогичен предмет на дейност, лицензирана в чужбина, в държавен орган, осъществяващ регулиране и надзор на финансовия сектор, в публични фондове за управление на финансови активи в страната или в чужбина или в международна организация, или

2. инвестиционен посредник, управляващо дружество или лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, които са получили разрешение съгласно законодателството на държава членка, отговарят на изискванията по чл. 13, ал. 4, т. 2, 3, 6 и 7 от Закона за пазарите на финансови инструменти и предоставят инвестиционните консултации на пенсионноосигурителното дружество посредством физически лица, отговарящи на изискванията на т. 1.

(3) Лицето по ал. 2, т. 1, сключило договор с пенсионноосигурителното дружество, не може да бъде:

1. член на управителен или контролен орган или прокурист на пенсионноосигурителното дружество, или лице в тесни връзки с тях;

2. брокер на финансови инструменти по договор с инвестиционен посредник;

3. лице по договор за инвестиционни консултации с друго пенсионноосигурително дружество.

(4) Членовете на управителен или контролен орган на инвестиционния посредник, управляващото дружество или на лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, сключило договор с пенсионноосигурителното дружество, и физическите лица по ал. 2, т. 2 не могат да бъдат членове на управителен или контролен орган или прокуристи на пенсионноосигурителното дружество и да са в тесни връзки с тях.

(5) Физическите лица по ал. 2 участват при разработването на инвестиционната политика и на инвестиционната стратегия, изготвянето на инвестиционните предложения, разглеждането им преди вземането на инвестиционните решения и текущото наблюдение на инвестициите.

(6) Функцията по управление на инвестициите се осъществява от:

1. най-малко три лица по ал. 1, поне едно от които отговаря на изискванията по ал. 2, т. 1, когато управляваните от пенсионноосигурителното дружество активи не надвишават 1 млрд. евро;

2. най-малко пет лица по ал. 1, като поне едно от тях отговаря на изискванията по ал. 2, т. 1 и още едно лице, което отговаря на изискванията по ал. 2, т. 1 или 2, когато управляваните от пенсионноосигурителното дружество активи надвишават прага по т. 1, но не надвишават 3 млрд. евро;

3. най-малко седем лица по ал. 1, като поне едно от тях отговаря на изискванията по ал. 2, т. 1 и още две лица, които отговарят на изискванията по ал. 2, т. 1 или 2, когато управляваните от пенсионноосигурителното дружество активи надвишават прага по т. 2.

(7) Лицата по ал. 2 подлежат на одобрение от комисията преди

сключването на договор с пенсионноосигурителното дружество. За получаване на одобрение те подават заявление по образец и прилагат документи, определени с наредба на комисията. За неверни данни в представена декларация деклараторът носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

(8) Заявлението се разглежда при съответно прилагане на чл. 121д, ал. 13 – 15. Одобрението на комисията се издава за сключване на договор с конкретно пенсионноосигурително дружество и прекратява действието си, в случай че в срок една година от издаването му не бъде сключен договор.

(9) Ръководителят на функцията по управление на инвестициите трябва да отговаря на изискванията по ал. 2, т. 1 и ал. 3 и се избира от управителния орган на пенсионноосигурителното дружество след одобряването му по реда на ал. 8.

(10) Пенсионноосигурителното дружество сключва договор с инвестиционен посредник за изпълнение на нареждания за сделки с финансови инструменти след одобряване от управителния орган на дружеството.

(11) Пенсионноосигурителното дружество не може да сключва договор с инвестиционен посредник по ал. 10, ако се намира в тесни връзки с него.

(12) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми комисията за договорите по ал. 2 и 10 в 7-дневен срок от сключването им или от прекратяването им.“.

4. Параграф 21 относно чл. 123е да се измени така:

„§ 21. В чл. 123е се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4:

а) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „инвестиционната стратегия и образците на въпросниците по чл. 142а, ал. 2 и чл. 237, ал. 2“;

б) в т. 6, буква „и“ думите „за допълнително пенсионно осигуряване“ се заличават.

2. В ал. 7 се създава т. 5:

„5. функция по управление на инвестициите.““.

5. В § 22 относно чл. 123е^2 се създава нова т. 2:

„2. В ал. 2:

а) създават се нови т. 7 и 8:

„7. оценка на инвестиционния риск, по отношение на инвестициите с най-големи загуби през периода на оценката, включително мерки за тяхното ограничаване в бъдеще;

8. оценка на контрагентния риск във връзка с просрочените вземания на управляваните от дружеството фондове, вероятността за тяхното събиране, извършената обезценка, включително мерки и действия за повишаване на събираемостта;“

б) досегашните т. 7 и 8 стават т. 9 и 10.“.

6. В § 69 относно чл. 171 се създава нова т. 2:

„2. В ал. 3 текстът преди т. 1 се изменя така:“ Осигуреното лице може да прехвърли средствата от индивидуалната си партида във фонда при несъгласие с извършени промени в правилника му или в инвестиционната му политика, съответно в предвидените в нея общи правила и/или правила за инвестициите на подфонда, в който участва, ако в тримесечен срок от уведомлението по чл. 144, ал. 5, съответно по чл. 175а, ал. 4, подаде заявление за това, освен когато:““

и следващите точки се преномерират.

7. В § 72 относно чл. 175 досегашният текст става т. 1 и се създава т. 2:

„2. В ал. 2, т. 1 след думите „инвестиционната политика“ се добавя „и инвестиционната стратегия“. “

8. Параграф 73 относно чл. 175а да се измени така:

„§ 73. Член 175а се изменя така:

„Инвестиционна политика и инвестиционна стратегия

Чл. 175а. Пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика и инвестиционна стратегия на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Минималното съдържание на инвестиционната политика и на инвестиционната стратегия се определя с наредба на комисията.

(2) Дружеството преразглежда инвестиционната политика всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия. Инвестиционната стратегия се актуализира поне веднъж на 6 месеца, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия.

(3) Инвестиционната политика, съответно инвестиционната стратегия се представя на комисията в 7-дневен срок от нейното приемане, съответно изменение или допълнение.

(4) Пенсионноосигурителното дружество информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на фонда в 7-дневен срок от промяната:

1. чрез съобщение, публикувано на страницата си в интернет;

2. чрез съобщение по електронна поща до всяко лице, което е заявило желанието си да бъде уведомявано за промените в този документ.““.

9. В § 138 относно чл. 247 да се създаде нова т. 1:

„1. В ал. 2 след думата „политика“ се поставя запетая и се добавя: „съответно в предвидените в нея общи правила и/или правила за инвестициите на подфонда, в който участва“.“

Следващите точки се преномерират:

10. В § 164 относно чл. 344:

а) да се създаде нова т. 1:

„1. В ал. 1 се създава нова т. 2:

„2. да задължи пенсионноосигурителното дружество да подобри

кадровата обезпеченост на определени дейности и/или звена, включително като назначи допълнителни служители и/или прекрати отношенията си с лица, които осъществяват съответните дейности.“.“.

б) досегашната т. 1 да стане т. 2 и в нея да се създаде нова буква „а“:

„а) в т.4 след „плащания“ се поставя запетая и се добавя „„инвестиционните политики, правилата по чл. 179в, ал. 1 и чл. 181, ал. 1“.“

Следващите букви се преномерират.

11. В § 166 относно чл. 351:

а) в т. 1, буква „а“ думите „чл. 123в, ал. 7“ се заменят с „чл. 123в, ал. 12“.

б) в т. 1, буква „б“ думите „чл. 123в, ал. 1 – 7“ се заменят с „чл. 123в, ал. 1 – 6 и 9 - 11“.

ВНОСИТЕЛИ:

Йордан Цонев -

Айтен Сабри

Шендоан Халит

МОТИВИ

Въвеждането на мултифондовете е свързано с представяне на възможност на пенсионноосигурителните дружества да инвестират в по-широк спектър от финансови инструменти и да формират по-големи експозиции към дялови финансови инструменти в динамичните подфондове в универсалните пенсионни фондове, които обхващат най-голям дял осигурени лица (от започване на трудова дейност до 50-годишна възраст, ако не е заявило друго). Същото се отнася и за подфондовете в доброволните пенсионни фондове, за които законопроектът предоставя значителна свобода на дружествата, които не са ограничени в броя на подфондове, които могат да създават и определяне на инвестиционната им политика, с цел развиване на сектора и конкурентоспособност спрямо други предлагани на пазара продукти (застраховки, свързани с инвестиционен фонд, вложения в колективни инвестиционни схеми, структурирани банкови депозити и др.).

Разширяването на инвестиционния спектър ще позволи на пенсионноосигурителните дружества да управляват активите по-гъвкаво като адаптират своите стратегии към динамиката на пазарите и увеличават възможностите за постигане на по-висока доходност. В тази връзка ролята на инвестиционните консултанти и мениджъри е с особено значение, тъй като наличието на такива специалисти с достатъчно висока квалификация и професионален опит е необходимо условие за по-активно управление на портфейлите и съответно за реализирането на по-висока възвръщаемост от инвестициите и по-ефективно управление на риска. Във връзка с това новите възможности за инвестиране предполагат от една страна завишаване на изискванията към тези лица и към техните екипи, така че да се гарантира тяхната професионална ангажираност и отговорност при управлението на пенсионните спестявания в най-добър интерес на осигурените лица, а от друга - разширяване на надзорните отговорности и правомощия на Комисията за финансов надзор (КФН). С оглед това предлагаме:

1) да се уреди по-детайлно и стриктно управлението на инвестициите, в т.ч. като се увеличат изискванията за кадрова обезпеченост. В тази насока предлагаме в зависимост от управляваните от пенсионноосигурителното дружество активи да бъде заложен минимален брой лица с призната от КФН правоспособност на инвестиционен консултант или друга международно призната квалификация в областта на инвестициите и поне 5 г. професионален опит в тази област, както и предварителното им одобряване от КФН. Функцията по управление на инвестициите изрично се обособява в рамките на системата за управление, като тя ще се ръководи от одобрено от КФН лице, отговарящо на споменатите изисквания за квалификация и опит.

2) да се предвиди не само инвестиционната политика, а и по-краткосрочните инвестиционни стратегии да се актуализират и да се представят на държавния надзорен орган, което ще способства за по-добро планиране на инвестициите и превес на подхода на целенасочените

инвестиционни решения вместо на базираните само на пазарната конюнктура;

3) да се разшири обхватът на собствената оценка на риска от гл.т. на инвестиционния и контрагентния риск и по-конкретно относно загубите от инвестиции и несъбираемите вземания. Посредством това ще бъде подобрено управлението на риска, което ще допринесе за по-добра доходност в полза на осигурените лица, съответно на приходите на пенсионноосигурителните дружества, чиято инвестиционна такса ще зависи от доходността;

4) да се развият надзорните правомощия на КФН, свързани с кадровата обезпеченост на пенсионноосигурителните дружества и прилаганите от тях инвестиционни политики, правила за риска и правила за оценка на активите. Това ще даде възможност на административния орган да задължи дружеството да отстрани слабости в системата на управление и в правилата, свързани с инвестиционната дейност.

Предложенията са свързани с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества и за КФН, но в дългосрочен план те ще доведат до по-добра доходност, съответно до по-високи пенсии за осигурените лица, по-добри резултати и цялостно нарастване на стойността за дружествата, както и до по-голяма оперативна и финансова стабилност на системата на капиталовото пенсионно осигуряване.

ВНОСИТЕЛИ:

Йордан Цонев –

Айтен Сабри

Шендоан Халит

Предварителна оценка на въздействието към проект на Закон за допълнение на Кодекса за социално осигуряване

1. Основания на законодателната инициатива

Въвеждането на мултифондовата система е съпътствано от съществени промени в инвестиционния режим, изразяващи се както в разширяване каталога на допустимите инвестиционни инструменти, така и в повишаване на максимално допустимия размер на експозициите за отделните категории финансови инструменти. По-широкият набор от инвестиционни инструменти и по-високите прагове на експозициите водят до по-голяма свобода на пенсионноосигурителните дружества (ПОД) при инвестиране на средствата в управляваните от тях фондове, но с това обемът и сложността на инвестиционния процес и неговото управление ще нарасне съществено. Предвид това и с цел гарантиране стабилността и ефективността на инвестиционната функция на ПОД от особено значение е предприемането на мерки в няколко ключови направление:

а) оптимизиране на изискванията към ключовата функция по управление на инвестициите и осигуряване на адекватен вътрешен капацитет за изпълнението й, съответстващ на нейния мащаб и естество;

б) по-ефективна професионална ангажираност на ПОД при наблюдението, измерването, управлението и отчитането на рисковете, свързани с инвестициите, респ. по-добро планиране на инвестициите с фокус ясни и конкретни инвестиционни стратегии, обезпечаващи реализирането на инвестиционните политики;

в) допълване на надзорните правомощия на КФН с цел обезпечаване ефективността на надзорната дейност в новите условия.

2. Заинтересовани групи

Предложението засяга, както ПОД, респ. лицата ангажирани с управлението на инвестициите в дружествата, така и КФН предвид функциите й по упражняване на надзор. По-високите изисквания към инвестиционния мениджмънт на ПОД по отношение на кадровата обезпеченост, дейностите по управление на инвестиционните рискове и подаваната информация за надзорни цели, ангажират пряко мениджмънта и неговите служители, отговорни за управлението на инвестициите. Допълването на надзорните функции на КФН обхващат както предварителния, така и текущия надзор, с оглед гарантиране професионалната квалификация, знания и опит, адекватни на стабилното и благоразумното управление на функцията по управление на инвестициите, както и при необходимост използването на набор от административни способи за предотвратяване и своевременното преустановяване на нарушения, установени слабости или недостатъци при прилагане на регулаторната рамка.

3. Анализ на разходи и ползи

Предложенията са свързани с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества и за КФН, като очакваните в дългосрочен план ефекти ще доведат до формирането на ефективна и устойчива система на управление на инвестициите с оглед устойчивост на постиганата доходност при оптимални нива на инвестиционните рискове, съответно до по-високи натрупвания и плащания за осигурените лица и по-устойчиво и обществено значимо капиталово пенсионно осигуряване.

4. Административна тежест и структурни промени

Приемането на предложението ще увеличи административната тежест за ПОД по отношение нарастването на обема на докладваната за надзорни цели информация и за покриване на по-високите изисквания към системата за управление на инвестициите, в т.ч. минимален брой лица за управление на инвестициите в зависимост от управляваните активи.

Законопроектът въвежда режим на предварително одобряване на ръководителя на функцията по управление на инвестициите и лицата, за които са предвидени повишени изисквания за квалификация и професионален опит в областта на инвестициите. Този режим има за цел сигурност още преди ангажирането на съответното лице с управление на средства в значителен размер, че то разполага с необходимата квалификация и опит. За производството не се дължи държавна такса и не се изискват значително количество документи, предвид което ползите от него (по-квалифицирано управление и по-добра доходност от инвестициите) надвишават произтичащите от режима разходи.

5. Въздействие върху нормативната база

Приемането на предложението ще наложи последващи изменения и допълнения на подзаконовата нормативна уредба.

6. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Предложението няма отношение към обезпечаването на равенство, равното третиране от държавата на гражданите и демографското развитие.

ВНОСИТЕЛИ:

Йордан Цонев

Айтен Сабри

Шендоан Халит